

Landelijke aflevering van: VITA MARINA
- losbladige zeebiologische documentatie.
Uitgave: Stichting Biologia Maritima.
16e jaargang, nr. 11 (november 1966).
Inhoud: 8 pagina's, tabkaart 25, 1 folder.

61230

Onze Waddenzee.

Voor velen van ons zijn de Waddeneilanden en de Waddenzee geen onbekend terrein. Het gaat hier om een onvervangbaar en uniek natuurgebied. Op de onschatbare waarde ervan, speciaal in biologisch opzicht, hopen wij te eniger tijd uitvoeriger terug te komen. Het behoeft dan ook geen verwondering te wekken, dat er alom verontrusting bestaat over plannen om Ameland met de vaste wal te verbinden, de Dollard in te polderen, persleidingen voor afvoer van vuil water naar de Waddenzee te bouwen, militaire oefenterreinen aan te leggen e.a. Dergelijke maatregelen zullen niet nalaten een nadelige invloed uit te oefenen op de natuurlijke staat van dit gebied met alle gevolgen van dien. Nog onlangs hebben wij gewezen op de schadelijke effecten van de zeevervuiling mede ten gevolge van het in zee storten van industriële afvalprodukten (Varia Maritima 79). De gerechtvaardigde ongerustheid over deze aanval is in staat gebleken een actie te ontketenen tot een zo goed mogelijk behoud van dit voor de natuur zo belangrijke gebied. Op initiatief van de jeugdige Kees Wevers is een jaar geleden in Harlingen de Landelijke Vereniging tot Behoud van de Waddenzee opgericht. Indien ook U deze vereniging steun wilt verlenen bij haar lofwaardig streven, kunt U als lid toetreden door U aan te melden bij de secretaris, drs J. Abrahamse, van Lenneplaan 289 te Groningen. De contributie bedraagt tenminste f. 5.-, welk bedrag U kunt storten of overschrijven op postrekening 8 4 3 7 3 5 van de Ned. Middenstandsbank te Harlingen t.g.v. De Landelijke Vereniging tot Behoud van de Waddenzee. U ontvangt dan bovendien het door de Vereniging tweemaandelijks uitgegeven tijdschrift "Het Wadden bulletin".

In ieder geval wensen wij deze vereniging van harte succes toe. Voorkomen is hier stellig de enige oplossing; is eenmaal de Waddenzee ten offer gevallen, dan bestaat er geen genezing meer.

W.F.

Uit de bak en van het strand.

Ongeslachtelijke voortplanting bij Anemonia sulcata (Pennant).

Van een vakantieverblijf in Bretagne keerde ik - met mijn oudste dochter (14) sinds een jaar verwoed zeewateraquariumliefhebber - terug met een mooie verzameling dieren, die het in ons bescheiden aquarium over het algemeen goed doen. Vooral voor ons, beginners, is er heel wat interessants waar te nemen. Ze verbazen we ons over het feit, dat onze prachtige Ocenebra erinaceus (L.), gevangen half juli, zich tot nu toe beperkt heeft tot twee "maaltijden" (half augustus en half november), zij het, dat beide malen een flinke mossel verorberd werd. De aardigste belevenis was echter een lengtedeling van een kleine wasroos (Anemonia sulcata (Pennant)). Behalve twee grote exemplaren (bruine zuil, groene tentakels met rode uiteinden) brachten we ook een enkele cm. groot, vrijwel geheel grijs exemplaar mee. Het werd op 31 juli j.l. in het aquarium gebracht en woude spoedig aan voedsel als tubifex en mosselvlees. Op 19 aug. ontdekte mijn dochter bij het voeren, dat het dier bezig was, zich via lengtedeling in twee vrijwel gelijke delen te splitsen, die nog verbonden waren door een dunne streng, in het midden waarvan heel potserlijk nog een tentakel heen en weer wapperde. De beide, reeds op $\approx$ 5 cm. afstand van elkaar op de glasruit zittende delen verwijderden/zich langzaam van elkaar, zodat de streng gespannen werd; na ongeveer drie kwartier brak de verbinding, waarna de streng met tentakel snel tot een sliertje in elkaar schrompelde. Direct probeerden we nu de beide dieren te voeren, maar de tubifex werd door de anders eetgrage anemonen geweigerd; pas na enkele dagen werd weer voer geaccepteerd.

Helaas ging, terwijl de grote exemplaren zich nog steeds prima houden, de toestand van de beide kleine dieren begin oktober achteruit; ze hechtten zich niet meer en op 15 oktober moest er één worden verwijderd. Het andere is wat opgeknapt, maar bepaald florissant is het er nog niet aan toe.

Op de vindplaats in Bretagne (Quiberon, rotsen aan de voet van het fort Penthièvre) meenden we vaak een zeer groot exemplaar van de wasroos te vinden, terwijl dan bij nader onderzoek bleek, dat we met een "kluit" van twee of drie stuks te maken hadden. Ook een gevolg van deling?

W.M.W.

-.-

Betreffende bijgaande folder verwijzen wij U naar enkele opmerkingen op pagina 84 van de Varia Maritima.

Red.